

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-04-15

Diarienummer N163-0013/24

Handläggare

Niklas Lindebäck, Simon Flodén

Telefon: 031-366 00 24

E-post: simon.floden@socialnordost.goteborg.se

Delårsrapport mars 2024

Förslag till beslut

1. Socialnämnd Nordost beslutar att godkänna Delårsrapport mars 2024 inklusive bilagor.
2. Socialnämnd Nordost beslutar att godkänna avrop av kommuncentralt avsatta medel enligt föreslagen fördelning och budgetjustering i delårsrapporten under avsnitt 3.2.4.
3. Socialnämnd Nordost beslutar att godkänna föreslagen budgetjustering i avsnitt 3.2.5.
4. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Delårsrapport mars beskriver viktiga händelser och utveckling i verksamheten under årets första kvartal. Rapporten har sitt fokus på den övergripande utvecklingen kopplat till ekonomi och personal samt kostnads- och volymutvecklingen inom nämndens verksamhetsområde. Utöver det innehåller rapporten en uppföljning av nämndens systematiska arbetsmiljöarbete.

Rapporten lyfter den pågående desinformationskampanj mot socialtjänsten i Sverige men också den fortsatt höga personalomsättningen och svårigheten att rekrytera personal, utmaningen i och med den nya socialtjänstlagen samt nämndens utmaning med att rekrytera familjehem.

Socialnämnd Nordost har till och med mars ett ekonomiskt överskott på +9,2 miljoner kronor (mnkr) jämfört med budget. Nämndens överskott bygger till stor del på medel som kommer användas under året eller fördelas till köpande nämnder. Exkluderat dessa avdelningars resultat har nämnden ett svagt underskott på -2 mnkr.

Nämnden redovisar en nollprognos för helåret vilket innebär en budget i balans. De avdelningar som prognosticerar ett underskott arbetar med åtgärdsplaner med förslag på åtgärder för att minska de prognostiserade underskotten. Nämndens nollprognos innebär att övriga avdelningars prognostiserade överskott används för att täcka upp de negativa prognoserna som ovanstående avdelningar lagt.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ekonomisk rapportering görs i bilaga 1.

Bedömning ur ekologisk dimension

Då delårsrapporten i huvudsak rör övergripande uppföljning främst kopplat till ekonomi och personal har förvaltningen inte funnit några särskilda aspekter att lyfta.

Bedömning ur social dimension

Då delårsrapporten i huvudsak rör övergripande uppföljning främst kopplat till ekonomi och personal har förvaltningen inte funnit några särskilda aspekter att lyfta.

Samverkan

Information har skett i Förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2024-04-16.

Bilagor

1. Delårsrapport mars 2024 Socialnämnd Nordost
2. Ej verkställda beslut SoL Q1 2024
3. Anmälningar enligt Lex Sarah
4. Nyckeltalsuppföljning per mars 2024

Ärendet

Nämnden ska besluta om Delårsrapport mars 2024 som är den första av tre uppföljningsrapporter under året. Rapporten fokuserar på viktiga avvikelser och utveckling i verksamheten, den övergripande utvecklingen kopplat till ekonomi och personal samt kostnads- och volymutvecklingen i verksamheten.

Beskrivning av ärendet

Rapportering från nämnden till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige sker enligt stadens struktur och tidplan för uppföljningsprocessen 2024. Uppföljning till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige sker vid tre fasta rapporteringstillfällen samt komplettering med information vid behov. Nämnden ska utöver delårsrapporterna rapportera ekonomisk prognos per februari och oktober. Därutöver kommer förvaltningen även lämna en prognos per maj månad.

Delårsrapporterna innehåller viktig styrinformation om det ekonomiska läget, personalfrågor, väsentliga avvikelser i grunduppdragen samt frågor av uppsiktskaraktär. I denna rapport följs nämndens systematiska arbetsmiljöarbete särskilt upp. Rapporten innehåller också en ny rubrik med övrig väsentlig information till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige som ska ses som ett komplement till rubriken om väsentliga avvikelser. Kommunfullmäktiges mål och uppdrag kommer att följas upp i delårsrapporten per augusti samt i årsredovisningen.

Utöver ovanstående tillfällen ger förvaltningen, varje månad, en månadsrapport till nämnden. Undantagen är för juni, juli, november och december månad. Månadsrapporterna innehåller ett antal nyckeltal som beskriver utvecklingen i nämndens grunduppdrag. Denna rapportering biläggs delårsrapporteringen i form av bilaga 4.

Förvaltningen följer upp det ekonomiska läget månadsvis och vid avvikelse sker rapportering till nämnden utifrån stadens *Regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning*.

Ovanstående information innebär att uppföljningen till nämnd under 2024 kommer att ske enligt nedanstående tidplan.

Uppföljningar under 2024

Nämndmöte	Ärende	Till KS
2024-02-27	Månadsrapport per januari	Nej
2024-03-26	Prognos per februari Månadsrapport per februari	Ja Nej
2024-04-23	Delårsbokslut mars Prognos per mars	Ja Ja
2024-05-21	Månadsrapport per april	Nej
2024-06-25	Månadsrapport per maj Prognos per maj	Nej Ja
2024-09-24	Delårsbokslut augusti Prognos per augusti	Ja Ja

2024-10-22	Månadsrapport per september	Nej
2024-11-26	Prognos per oktober Månadsrapport per oktober	Ja Nej
Beslutas senare	Årsrapport 2024	Ja

Socialförvaltning Nordost

Fredrik Johansson
Förvaltningsdirektör

Simon Flodén
Förvaltningscontroller

Delårsrapport mars 2024

Socialnämnden Nordost

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Väsentlig styrinformation till kommunledningen.....	4
2.1	Verksamhetens utveckling	4
2.1.1	Mått/nyckeltal som beskriver verksamhetens utveckling...	4
2.1.2	Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling	6
2.1.3	Övrig väsentlig information till kommunstyrelsen	7
3	Övrig uppföljning till kommunledningen.....	11
3.1	Utveckling inom personalområdet.....	11
3.1.1	Personalvolymutveckling	11
3.1.2	Årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete	11
3.2	Ekonomisk uppföljning.....	13
3.2.1	Resultatredovisning i sammandrag nämnder	13
3.2.2	Utfall till och med perioden	13
3.2.3	Prognos.....	14
3.2.4	Uppföljning av kommuncentrala poster som hanteras genom beslut av andra nämnder.....	15
3.2.5	Kommunbidrag och budgetjusteringar.....	15
3.3	Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag	16
3.3.1	Ej verkställda SoL/LSS-beslut	16
3.3.2	Anmälningar enligt Lex Sarah	16
4	Styrinformation till nämnden.....	17
4.1	Ekonomisk uppföljning per avdelning.....	17
4.2	Uppföljning av uppdrag från kommunfullmäktige	19
4.2.1	Nya uppdrag från kommunfullmäktige	19
4.2.2	Uppföljning av uppdrag som anses avslutade	19

1 Sammanfattning

Delårsrapport mars beskriver viktiga händelser och utveckling i verksamheten under årets första kvartal. Rapporten har sitt fokus på den övergripande utvecklingen kopplat till ekonomi och personal samt kostnads- och volymutvecklingen inom nämndens verksamhetsområde. Utöver det innehåller rapporten en uppföljning av nämndens systematiska arbetsmiljöarbete.

Under avsnittet om väsentlig information till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige lyfter nämnden den pågående desinformationskampanj mot socialtjänsten i Sverige och dess fortsatta påverkan på förvaltningens verksamheter. Den pågående opinionsyttringen som sker varje vecka utanför ett av förvaltningens socialkontor bidrar till otrygghet för de som besöker socialkontoret. Risken är stor att människor som söker hjälp och stöd undviker att besöka socialkontoret, vilket kan få förödande konsekvenser för enskilda individer som har behov av skydd.

Övrig väsentlig information som nämnden vill lyfta till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige är den fortsatt höga personalomsättningen och svårigheten att rekrytera personal, utmaningen i den nya socialtjänstlagen där staden centralt behöver göra vissa vägval samt nämndens utmaning med att rekrytera familjehem.

Nämnden har i dagsläget cirka 60 barn i kö till familjehemsplacering. Många barn som väntar på placering i familjehem vistas på HVB. Nyckeltalen för mars månad visar att det är 70 barn som är placerade på HVB. Hälften av dessa barn har varit placerade i mer än 6 månader, vilket till stor del beror på svårigheten att hitta ett familjehem som matchar den unges behov.

Socialnämnd Nordost har till och med mars ett ekonomiskt överskott på +9,2 miljoner kronor (mnkr) jämfört med budget. Nämndens överskott beror delvis på överskott inom avdelningarna Tjänsteförvaltning integrerad digitalisering och Stadsområde välfärd och fritid. Överskotten bygger på medel som kommer användas under året eller fördelas till berörda nämnder. Exkluderat dessa avdelningars resultat har nämnden ett svagt underskott på -2 mnkr.

Nettokostnaden för barn- och ungdomsvård har ökat med +11,5 procent jämfört med föregående period samtidigt som antalet vårddyggn på institution har ökat med +5,9 procent. Nettokostnaden för institutionsplaceringar enligt både lagen med särskilda bestämmelser för vård av unga (LVU) och enligt socialtjänstlagen (SoL) har ökat med +18,8 procent. Det förklaras bland annat av ökade dygnskostnader men även av en ökning av antalet barn och unga med komplexa behov såsom psykisk ohälsa, olika trauman och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Nämnden redovisar en nollprognos för helåret vilket innebär budget i balans. De avdelningar som prognosticerar ett underskott arbetar med åtgärdsplaner med förslag på åtgärder för att minska de prognostiserade underskotten. Nämndens nollprognos innebär att övriga avdelningars prognostiserade överskott används för att täcka upp de negativa prognoserna som ovanstående avdelningar lagt.

2 Väsentlig styrinformation till kommunledningen

2.1 Verksamhetens utveckling

2.1.1 Mått/nyckeltal som beskriver verksamhetens utveckling

Effektmått och övriga mått/nyckeltal

Mått/nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall perioden 2024	Prognos helår 2024
Andel ärenden som avslutats med att behovet tillgodosetts, vuxna	44% Perioden 39% Helår	37% Perioden 37% Helår	40%	38%
Andel ärenden som avslutats med att behovet tillgodosetts, barn och unga	66% Perioden 66% Helår	76% Perioden 69% Helår	73%	70%
Andel ärenden som avslutats med att behovet tillgodosetts, försörjningsstöd	53% Perioden 49% Helår	45% Perioden 49% Helår	49%	47%

Resultatmåttarna beskriver andelen ärenden som har avslutats med avslutsorsak *Behovet tillgodosett* i verksamhetssystemet Treserva det första kvartalet 2024.

Inom vuxna har andelen ärenden med avslutsorsak *Behovet tillgodosett* ökat något jämfört med samma period föregående år. Huvudsakligen beror det på att färre personer enligt avslutskoderna har avlidit, återtagit ansökan eller avslutat ärendet på egen begäran. Inom vuxen gör få ärenden stor skillnad i utfallet varför det är svårt att prognosticera för helåret, som i stället bygger på ett snitt baserat på de två senaste årens utfall.

Inom Barn och Unga har andelen ärenden med avslutsorsak *Behovet tillgodosett* minskat något jämfört med samma period föregående år. Huvudsakligen beror det på att något fler personer enligt avslutskoderna har flyttat, återtagit sin ansökan eller tackat nej till insats.

Inom försörjningsstöd har andelen ärenden med avslutsorsak *Behovet tillgodosett* ökat något jämfört med samma period föregående år. Det låga antalet ärenden bedöms göra att handläggare hinner stödja klienterna till självförsörjning trots rådande lågkonjunktur. Enligt Arbetsförmedlingens prognos ska arbetslösheten öka ytterligare under året varför prognosen för helåret är en liten minskning i andelen ärenden som avslutas med avslutsorsaken behovet tillgodosett (arbete, studier, pension, ersättning på grund av arbetslöshet eller annan ersättning/bidrag).

Volymmått samt nettokostnadsutveckling

Mått	Utfall perioden jämfört med samma period föregående år	Prognos helår jämfört med helår föregående år
Nettokostnad IFO totalt	12,1%	7,2%
Nettokostnad försörjningsstöd	2,3%	3,2%
Antal hushåll med försörjningsstöd	-4,4%	0,0%
Nettokostnad barn och ungdomsvård	11,5%	10,8%
Antal vård dagar institutionsvård	5,9%	4,2%
Antal barn och unga i familjehem	-4,8%	5,9%
Nettokostnad vuxenvård	24%	5%
Antal vård dagar institutionsvård (vuxna)	-1,3%	-1,5%
Antal boendedygn socialt boende (vuxna)	3,2%	3,2%
Nettokostnad fritid	9,2%	10,5%

Barn och Unga

Nettokostnaden för barn- och ungdomsvård har ökat med +11,5 procent jämfört med föregående period samtidigt som antalet vårddygn på institution har ökat med +5,9 procent.

Nettokostnaderna för institutionsplaceringar enligt både lagen med särskilda bestämmelser för vård av unga (LVU) och enligt socialtjänstlagen (SoL) har ökat med +18,8 procent. Det förklaras bland annat av att antalet dygn på Statens institutionsstyrelse (SiS) ökat med +5,3 procent jämfört med föregående år. Placeringar på SiS är i grunden dyrare än placeringar på hem för vård eller boende (HVB). Kostnadsökningen beror även på ökade dygnskostnader men även på en ökning av antalet barn och unga med komplexa behov såsom psykisk ohälsa, olika trauman och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Nettokostnaden för familjehemsvården har minskat med -7 procent. Det beror på att antalet konsulentstödda familjehem har minskat med cirka -18 procent jämfört med föregående år. Det totala antalet placeringar av barn i familjehem har minskat med -3 procent i jämförelse med föregående period under 2023. Det finns dock en hög efterfrågan på familjehem och förvaltningen arbetar aktivt med att öka antalet familjehem i egen regi men det finns fortsatt stora utmaningar med att rekrytera familjehem som tillgodoser barnens behov.

Behovet av öppenvårdsinsatser som familjebehandling och ungdomsbehandling består och antalet öppenvårdsinsatser är i stort sett oförändrat under samma period som föregående år.

Förvaltningen har satsat på resursverksamheter i egen regi och når fler barn, unga och familjer genom både bistånd- och serviceinsatser. Under 2023 har förvaltningen lyckats minska sin nettokostnad för köpt öppenvård från externa leverantörer. Under den första perioden av 2024 är antal ärenden oförändrat.

Försörjningsstöd

Nettokostnaden för försörjningsstöd har ökat med +2,3 procent för perioden och prognosticeras för helåret att öka med +3,2 procent jämfört med föregående år. Varje hushåll med utbetalt ekonomiskt bistånd kostar mer eftersom riksnormen för försörjningsstöd höjts med +8,7 procent samt till följd av hyreshöjningar och

politiska beslut som att inte reducera rätten till bistånd om det finns tillfälliga statliga krisstöd eller beviljade stipendier/fondmedel.

Antal hushåll med försörjningsstöd har fortsatt minska (-4,4 procent) jämfört med samma period föregående år. Det låga antalet ärenden gör att handläggare hinner jobba ut ärenden i självförsörjning trots rådande lågkonjunktur. För helåret prognosticeras dock att antal hushåll blir samma jämfört med föregående år. Under mars månad har hushållen ökat, inte minst bland målgruppen långtidsberoende unga vuxna som drabbas först av den försämrade arbetsmarknaden, och Arbetsförmedlingens prognos är att arbetslösheten kommer att fortsätta öka ytterligare innan den vänder tillbaka.

Vuxen

Nettokostnaden för vuxenvården har ökat med +24 procent under perioden jämfört med föregående år. Huvudsakligen beror detta på förändrad redovisningsprincip under föregående år vilket innebär att skillnaden mellan åren inte speglar den faktiska nettokostnadsutvecklingen. Prognosen för helåret bedöms istället landa på en ökning motsvarande +5 procent och beror på ökade placeringskostnader generellt men också ökade kostnader för framförallt insatsen korttidsboende.

Antalet vård dagar på institution vuxna har minskat med -1,3 procent. På helåret prognosticeras att antalet vård dagar på institution vuxen kommer att minska ytterligare något. Minskningen av vård dagar på institution för vuxna är så pass liten att det är svårt att dra några slutsatser eller se några tydliga bakomliggande orsaker till förändringen.

Antal boendedygn socialt boende har ökat med +3,2 procent under perioden och bedöms ligga kvar på samma nivå på helårsbasis. Orsaken till ökningen är längre placeringstider snarare än en ökning av individer i insatstypen.

Stadsområde Valfärd och fritid

Nettokostnadsökningen inom fritidsverksamheten har varit +9,2 procent för perioden och prognosen på +10,5 procent för 2024 jämfört med föregående år. Främsta anledningen till detta är att avdelningen 2024 fått extra nämndbidrag för att finansiera bland annat lovverksamhet och föreningsbidrag. 2023 finansierades motsvarande verksamhet till stor del av statliga medel vilket inte påverkade nettokostnaden.

2.1.2 Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling

Pågående desinformationskampanj
Orsak till att avvikelserna uppstått
Internationell desinformationskampanj mot socialtjänsten – försök att påverka tilliten till samhället och demokratin.
Konsekvenser för verksamheten är till för
Påverkar tilliten till socialtjänsten, samhället och ytterst demokratin. Effekterna av pågående desinformationskampanj mot socialtjänsten i Sverige är fortsatt högaktuell i förvaltningens verksamheter. Desinformationskampanjen uppmanar till kamp mot socialtjänsten. Utifrån att stora delar av befolkningen hämtar information från internationella sociala medier medför kampanjen merarbete genom kommunikationsinsatser i såväl myndighetsutövningen som i det förebyggande och främjande arbetet ute i stadsområdet. Den pågående opinionsyttringen som sker varje vecka mot socialtjänsten utanför ett av förvaltningens socialkontor bidrar till otrygghet för de som besöker socialkontoret.

Opinionsyttringen har nu pågått mer än ett år. Eftersom opinionsyttringen "livesänder" sitt möte, befärrar förvaltningen att människor som söker hjälp och stöd undviker att besöka socialkontoret, vilket kan få förödande konsekvenser för enskilda individer som har behov av skydd. Opinionsyttringen har gått från en fast dag i veckan till att ha sitt möte olika dagar i veckan. Enligt uppgifter från polisen finns inga möjligheter att neka/flytta opinionsyttringen utifrån yttrandefriheten.
Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer
Yrkesrollen som exempelvis handläggande socialsekreterare är ifrågasatt, professionella bedömningar utifrån lagstiftningen uttrycks som godtyckliga. Samverkan med andra aktörer försvåras när aktörernas inställning till socialtjänsten ifrågasätts utan källkritik. En effekt av desinformationskampanjen har inneburit att även tjänstepersoner har hängts ut på sociala medier. Desinformationskampanjen har också ökat svårigheten med rekrytering. Desinformationskampanjen har skapat en högre tillåtelse att uttala hot och nedvärderande uttryck.
Ekonomiska konsekvenser
Förvaltningen beräknar att den pågående desinformationskampanjen innebär ökade kostnader för nämnden. Det handlar till exempel om fler utbildningsinsatser, ytterligare resurser kopplat till säkerhet, utökning av dialog och informationsmöten, förstärkning av medarbetare på mottaget inom barn och unga, utökade möten med civilsamhället och extra vakter utifrån opinionsyttringar. Det handlar också om kostnader i form av tid som tas från grunduppdraget.
Vidtagna åtgärder
Under 2023 bildade förvaltningen en säkerhetsenhet som har i uppdrag att bland annat arbeta med frågor om hot och våld och desinformation. Förvaltningen har också en särskild samverkansgrupp med fackliga organisationer för arbetet med otillåten påverkan. Planerar för ytterligare utbildningsinsatser för samtliga medarbetare. En ökad mängd dialog och informationsmöten med olika grupper, föreningar och samfund, exempelvis interreligiöst råd. Arbetet i socialförvaltning Nordost innebär många utmaningar men att dessutom få försvara svensk lagstiftning och ytterst demokratin gör det inte mindre utmanande. Utifrån att pågående opinionsyttring utanför ett socialkontor ändrar sina möten varje vecka arbetar nu förvaltningen med ytterligare åtgärder att säkra medborgarnas rättigheter att ansöka om skydd, stöd och hjälp och skapa en trygg och säker arbetsmiljö för medarbetarna.

2.1.3 Övrig väsentlig information till kommunstyrelsen

Omställning till ny socialtjänstlag

Den 1 juli 2025 väntas en ny socialtjänstlag träda i kraft. I juni 2024 väntas en lagrådsremiss och under senhösten kommer propositionen, med planerat riksdagsbeslut i november 2024. I utredningen Hållbar socialtjänst, SOU 2020:47, som ligger till grund för lagförslaget framträder fem bärande delar som bildar en helhet och som också skapar förutsättningar för varandra:

- förebyggande arbete och en lätt tillgänglig socialtjänst
- främja jämlika och jämställda levnadsvillkor
- övergripande planering (samhällsplanering) och planering av insatser inom alla verksamhetsområden
- insatser med och utan föregående behovsprövning
- en kunskapsbaserad socialtjänst: vetenskap och beprövad erfarenhet

Redan idag finns bestämmelser om att socialtjänsten ska arbeta uppsökande och bedriva förebyggande arbete. Men utredningen förslår att det förebyggande perspektivet ska vara ett av socialtjänstens huvudsakliga mål. Fokus ska flyttas från utredning och myndighetsutövning till att tidigt förebygga sociala problem – innan problemen har uppstått eller vuxit sig för stora. För att socialtjänsten ska kunna skifta fokus förslås bland annat att socialtjänsten ska

- planera insatser inom alla verksamhetsområden med fokus på tidiga, förebyggande insatser
- bidra med kunskap till samhällsplaneringen
- kunna ge insatser utan behovsprövning.

Utredningen föreslår också att det införs ett krav på att all verksamhet i socialtjänsten ska bedrivas i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet.

Omställningen till ny socialtjänstlag kommer innebära ett långsiktigt förändringsarbete för nämnderna och förvaltningarna. Det kommer vara viktigt att ha fokus på ett likvärdigt införande i de fyra socialförvaltningarna för att undvika omotiverade skillnader för invånarna.

Det är framför allt förslaget om ett större fokus på förebyggande arbete som kommer påverka verksamheterna. Samtidigt som ordinarie verksamhet ska fortgå behöver också förebyggande arbetssätt utvecklas. På kort till medellång sikt kommer det kunna innebära nya kostnader för att lyckas prioritera resurser till fler tidiga och förebyggande insatser samtidigt som resursbehovet i den myndighetsutövande delen av verksamheterna inte kommer ha minskat.

I utredningen föreslås att kommunerna ska få befogenhet att besluta om att insatser ska kunna erbjudas utan föregående individuell behovsprövning. Vilka insatser som ska kunna erbjudas utan föregående biståndsprövning behöver utredas och beslut behöver därefter fattas. Det behövs också ett ställningstagande var denna typ av beslut ska fattas, av socialnämnderna eller av kommunstyrelse, kommunfullmäktige.

Regeringen har aviserat statsbidrag för att stimulera omställningsarbetet under perioden 2024–2028. År 2024 får alla kommuner 650 000 kr vardera, därefter fördelas bidragen utifrån kommunens storlek. Totalt handlar det om 1,2 miljarder kr 2025 och 2,2 miljarder kr per år 2026–2028 som ska fördelas. SKR och GR stöttar kommunerna och ger vägledning.

För att vara väl förberedda inför införandet har stadens sex socialförvaltningar påbörjat ett omställningsarbete och en planering för att samordna de gemensamma förberedelserna. De fyra regionala socialförvaltningarna som ansvarar för individ- och familjeomsorgen kommer att förbereda införandet i samverkan utifrån ett likvärdighetsperspektiv, och i de delar som även rör funktionsstöd och äldreomsorg kommer samverkan ske mellan alla sex socialförvaltningar. Förberedelsearbetet kommer till en början bland annat att bestå av att kommunicera vad den nya lagstiftningen innebär, identifiera hur nuläget ser ut för Göteborgs Stad inom de olika områdena i lagen och klargöra var vi behöver befinna oss inom de olika områdena för att leva upp till lagens intentioner när den träder i kraft och på längre sikt, det vill säga nyläget. Utifrån de analyserna identifierar vi vilket förändringsarbete som behöver ske och genomför det, för att vara förberedda vid lagens ikraftträdande i juli 2025.

En projektorganisation håller på att sättas samman och ett uppstartsmöte har hållits med förvaltningsledningarna för de fyra regionala socialförvaltningarna. Där informerades om det som väntas vara de bärande delarna i det kommande lagförslaget, tidsplan samt diskuterades projektorganisation och viktiga delar att omhänderta i samordningen. GR har startat ett nätverk för nyckelpersoner i omställningsarbetet där staden deltar. Dialog förs även mellan alla sex socialförvaltningar kring gemensamma frågor och organisation för den samordningen.

Fortsatt hög personalomsättning och svårighet att rekrytera

Nämnden ser fortsatt svårigheter kopplat till rekrytering av nya medarbetare och en utmaning i att behålla erfarna medarbetare. Orsakerna är flera precis som nämnden tidigare rapporterat. Att arbeta i stadsområde Nordost kan innebära svåra situationer och utmaningar som möjligen inte går att finna på andra platser, varför nämnden fortsatt behöver ha stort fokus på möjligheter att utveckla såväl rekryteringsarbetet som frågor för hållbart arbetsliv. Kompetensutvecklingsplaner har tagits fram inom respektive avdelning och arbete pågår med en förvaltningsövergripande kompetensförsörjningsplan i enlighet med stadens övergripande kompetensförsörjningsarbete.

Hög personalomsättning innebär frekvent återkommande rekryteringsprocesser och introduktionsarbete. Det är resurskrävande och tar omfattande tid i anspråk för både chefer och HR. I introduktionsarbetet behöver också kollegor och arbetsledande funktioner avsätta tid vilket tar resurs från verksamhetsarbetet. Förvaltningen arbetar aktivt för att effektivisera och digitalisera introduktionen för nyanställda.

Sett över hela förvaltningen kan konstateras att nyanställda medarbetare många gånger alltför tidigt kan behöva hantera situationer som kräver erfarenhet, vilket kan leda till risker för så väl ohälsa i arbetet som bristande kvalitet i utförande och uppföljning. En hög personalomsättning innebär också förlust i kompetens och erfarenhet. Detta kan påverka kontinuiteten och tryggheten för de vi är till för.

Desinformationskampanjen är en faktor som har haft en negativ inverkan på tilliten till socialtjänsten hos dem vi är till för, vilket har inneburit att utmaningarna med att arbeta i förvaltningens område blivit än större. När många slutar samtidigt försvinner även kunskap i form av olika utbildningar och metoder från verksamheten.

I det förebyggande och främjande arbetet samt fritidsverksamheter är det av stor vikt att ungdomar ges möjlighet att bygga förtroendefulla och långsiktiga relationer till förvaltningens medarbetare, varför också fortsatt och ökat fokus på dessa områden är viktigt för nämnden.

Även om nämnden i dagsläget inte kan se en hög personalomsättning inom avdelningen för familjemottagning och resurs kan ändå konstateras att betydelsen av erfaren och relevant arbetskraft, vilka skapar trygghet och stabilitet i komplexa ärenden, är avgörande för hur förvaltningen kan omhänderta sitt uppdrag.

För att minska personalomsättningen arbetar förvaltningen med flera olika åtgärder. Inom avdelningen Barn och unga har betydande kompetenssatsningar genomförts, bland annat i metoderna EARL, SAVRY och Signs of safety. Implementeringen av FAS-systemet har bidragit till ny systematik i ärendefördelningen inom avdelningen. Förvaltningen har också förstärkt med administrativ personal inom Barn- och unga för att minska administrationen för enheter med stor personalomsättning. Avdelningen har även förstärkt med en ytterligare resurs för introduktion av nya medarbetare.

Avdelningen stadsområde välfärd och fritid arbetar nära skola och föreningsliv både i erfarenhetsutbyte och riktade insatser, vilket ger medarbetare möjlighet till kontinuerlig kompetenspåfyllnad. I såväl statliga som regionsgemensamma projekt ges medarbetare också möjlighet till kompetensutveckling.

Avdelningen vuxna och försörjningsstöd arbetar aktivt med digitaliseringsutveckling där möjligheten att arbeta än mer klientnära kan öka attraktiviteten och möjligheten att specialisera sig inom olika ämnesområden.

Under våren 2023 genomförde förvaltningen en utbildning i otillåten påverkan för förvaltningens samtliga medarbetare och i maj i år kommer ytterligare en utbildning i otillbörlig informationspåverkan och våldsbejakande extremism att hållas för samtliga medarbetare i förvaltningen. Under 2024 kommer ytterligare en enhet inom avdelningen barn och unga att testa arbetstidsinnovation i form av ”smart effektiv arbetstid” som innebär att arbetsdagar fördelas enligt minst 6h klienttid och 2h kompetensutveckling, reflektion och återhämtningstid. Syftet med Smart effektiv arbetstid är att verksamheten ska ha ett tydligt brukarfokus och att socialsekreterare ska ges ökade förutsättningar till kompetensutveckling, reflektion och återhämtning. Arbetet följs och utvärderas löpande.

Förvaltningen har ansökt om att medverka i en forskningsstudie om förkortad arbetstid i syfte att utifrån budget 2024 genomföra arbetstidsinnovationer. Svar om eventuellt deltagande kan förväntas under senvåren 2024. Förvaltningen avser genomföra forskningsstudien på omkring 2-3 enheter.

Svårigheter att rekrytera familjehem

Till socialnämnd Nordost hör två familjehemsenheter med samma struktur och organisation. Inom respektive enhet finns rekryteringsgrupper med ett riktat uppdrag och ansvar att rekrytera nya familjehem. Behovet inom förvaltningen är stort med idag totalt 422 placerade barn varav 60 procent med stöd av LVU. Detta avser samtliga placeringsformer. 334 barn är för närvarande placerade i familjehem, varav det stora flertalet i familjehem i egen regi. I dagsläget är det cirka 60 barn i kö till familjehemsplacering.

Det pågår omfattande genomlysningar av barn och unga i samhällsvård på nationell nivå. Bland annat publicerades i november 2023 från Socialdepartementet *SOU 2023:66 För barn och unga i samhällsvård*. Syftet med uppdraget är att säkerställa att barn och unga som placeras utanför det egna hemmet skall garanteras trygghet, säkerhet och i övrigt en god vård. Utredningen gör bedömningen att det krävs en omfattande reform för att höja kvaliteten på samhällsvården för en starkt kvalitet i familjehemsvården, med ett ökat ansvar för socialnämnderna.

Nämnden är positiv till de förslag som läggs fram i utredningen i syfte att utveckla familjehemsvården, bland annat med ett förstärkt stöd till familjehemmen. Det är idag svårt att rekrytera familjehem som har både viljan och möjligheten, förmågan och kompetensen som krävs, att ta emot utsatta barn i sitt eget hem. Det krävs omfattande stöd och insatser riktade till familjehemmen för att kunna möta upp det stora behovet av platser för barn och unga som av olika skäl inte kan bo kvar i sina biologfamiljer.

Vad händer med de barn som står i kö till familjehem? En del barn får bo kvar hemma i avvaktan på placering. Många barn får alltför långa placeringstider i tillfälliga lösningar såsom jourfamiljehem. Detta får konsekvenser i form av att barnen hinner landa och acklimatisera sig i det tillfälliga familjehemmet för att senare ryckas upp och omplaceras i ett stadigvarande familjehem.

Många barn som väntar på placering i familjehem vistas på HVB. Dessa placeringar blir emellanåt alltför långa. Nyckeltalen för socialförvaltningen Nordost gällande mars månad visar att det är 70 barn som är placerade på HVB. Hälften av dessa barn har varit placerade i mer än 6 månader, vilket till stor del beror på svårigheten att hitta ett familjehem som matchar den unges behov. HVB-placeringar är i sig kostnadsdrivande vilket påverkar nämndens arbete och ekonomi på helheten. Men framför allt kan en HVB-placering för individen vara en påfrestning med negativ inverkan på barnets hälsa och utveckling om den pågår över tid.

3 Övrig uppföljning till kommunledningen

3.1 Utveckling inom personalområdet

3.1.1 Personalvolymsutveckling

	Aktuell period (ack sedan årets början)	Motsvarande period föregående år	Prognos 2024	Utfall 2023
Antal årsarbetare	272,4	256,2		1067,9

En årsarbetare arbetar 1600 timmar på ett år. Nyckeltalet antal årsarbetare utgörs därför av den arbetade tiden i förvaltningen, alltså antal arbetade timmar totalt ackumulerat sedan årets början, dividerat med 1600.

I januari-februari 2024 var korttidssjukfrånvaron lägre än motsvarande period 2023. Detta innebär att den totala sjukfrånvaron också varit lägre i inledningen av året. Den lägre sjukfrånvaron i början av året innebär att det prognostiserade utfallet samt målvärdet för 2024 bedöms hamna i nivå eller något under utfallet för 2023. Jämfört med stadens målvärden beräknas förvaltningen nå ett bättre resultat, både i år och på längre sikt.

Personalomsättningen ökade under 2023. Det är i huvudsak avdelningen för Vuxna och försörjningsstöd och Barn- och unga som står för de stora omsättningarna på personal. Förvaltningen genomför aktiviteter för att öka attraktiviteten och det hållbara arbetslivet genom att arbeta förebyggande och främjande i de personalvårdande insatserna. Under våren 2024 avser förvaltningen att ha en antagen kompetensförsörjningsplan, vilket kan bidra till att utveckla förvaltningens arbete med personal- och arbetsmiljörelaterade frågor ytterligare.

3.1.2 Årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete

Har ni genomfört den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet?

Ja. Förvaltningen har tydliga rutiner för hur den årliga uppföljningen ska ske och har genomfört den enligt de rutiner som finns.

I den arbetsmiljörapport som används för arbetsmiljöronder finns ett avsnitt där chefer som tilldelats arbetsmiljöarbetsuppgifter ska följa upp SAM (Systematiskt arbetsmiljöarbete). Detta följs även upp i förvaltningens samverkansforum (LSG och FSG). Förvaltningen har ett övergripande SSG Arbetsmiljö och hälsa där särskilt fokus finns på arbetsmiljöfrågorna. Den årliga uppföljningen på förvaltningsnivå har diskuterats i detta forum.

Förvaltningen noterar att flera arbetsplatser saknar skyddsombud vilket försvårar samverkan. En del frågor som lyfts på enhetsnivå saknar enhetschef mandat att åtgärda. Dessa frågor ska lyftas i organisationen så att den nivå där mandat finns, kan åtgärda dem. Detta arbete kan också förbättras. Förbättringsarbetet kopplat till utredning av IA-anmälningar pågår och kommer också att fortsätta.

Den årliga medarbetarundersökningen visar ett fortsatt behov av att öka tilliten till ledningen. Förvaltningen arbetar för att öka tilliten genom att stärka cheferna och implementera stadens gemensamma ledarskap. Det handlar bland annat om att synliggöra ledningen och stärka det kommunikativa ledarskapet.

Har ni genomfört den årliga uppföljningen av aktiva åtgärder?

Nej. Förvaltningen har inte genomfört någon separat och uttalad uppföljning av aktiva åtgärder. Däremot arbetar förvaltningen med de områden där aktiva åtgärder ska göras - så som arbetsförhållanden, löner, rekrytering och befordran, utbildning och kompetensutveckling samt möjligheten att förena föräldraskap och arbete.

HR-avdelningen arbetar med att ta fram rutiner och dokumentation vars syfte är att samla det arbete som görs av aktiva åtgärder enligt Diskrimineringslagen på ett och samma ställe. Dokumentationen kommer att vara förvaltningsövergripande.

Dokumentationen väntas bli klar under kvartal 2 och tas upp till samverkan senast under kvartal 3 och att den kan användas fullt ut under 2025.

Beskriv kortfattat de tre största riskerna eller hindren och hur de påverkar arbetsmiljön negativt

Hög personalomsättning

Arbetsbelastningen och bristen på återhämtning är en stor risk för många medarbetare. Chefer på alla nivåer har en hög, eller mycket hög, arbetsbelastning och små möjligheter till återhämtning. Arbetsbelastningen hänger samman med svårigheter att rekrytera samt hög personalomsättning, vilket i sin tur skapar hög arbetsbelastning för dem som blir kvar i organisationen.

Ovanstående faktorer samverkar och skapar en situation där de vi är till för riskerar att inte få det de har rätt till och vilket kan påverka våra medarbetare negativt om de känner att de inte kan utföra sitt arbete med den goda kvalitet de önskar.

Brister i den fysiska arbetsmiljön

Brister i den fysiska arbetsmiljön (kalla, varma och dåligt ventilerade lokaler) är en återkommande fråga i arbetsmiljöuppföljningen. Även aktivitetsbaserade kontor är en fråga som medarbetarna tycker olika om, en del uttrycker ett missnöje medan andra medarbetare trivs med det öppna kontorslandskapet och dess möjligheter.

Förvaltningen har tre stora socialkontor med olika behov av åtgärder kopplat till den fysiska arbetsmiljön. Förvaltningens fokus kommande år är att arbeta för mer ändamålsenliga lokaler tillsammans med berörda förvaltningar och andra aktörer i staden.

Hot och våld

Hot och våld och desinformationskampanjen påverkar arbetsmiljön i förvaltningen. Detta tillsammans med den höga personalomsättningen och risker i den fysiska såväl som den psykosociala arbetsmiljön kan leda till ökad stress och brist på möjlighet till återhämtning.

Beskriv kortfattat en främjande faktor (friskfaktor) och hur den påverkar arbetsmiljön positivt

Medarbetarenkäten visar att våra medarbetare trivs med kollegorna och uppskattar möjlighet att lära nytt på jobbet. Förvaltningen har ett nära samarbete med universitet och många utvecklingsprojekt för att utveckla verksamheten. Förvaltningen arbetar även med mentorskap för att lyfta erfarna medarbetare och stötta nya.

Ytterligare en viktig friskfaktor som lyfts i arbetsmiljöuppföljningen är att, utifrån verksamhetens behov, kunna påverka var medarbetarna arbetar och hur de utför sitt arbete.

Förvaltningen arbetar under våren med att färdigställa en lokal kompetensförsörjningsplan som bland annat utgår från identifierade friskfaktorer.

3.2 Ekonomisk uppföljning

3.2.1 Resultatredovisning i sammandrag nämnder

Resultatredovisning i sammandrag

Belopp i mnkr	Period				Helår			
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg år	Prognos	Fg prognos	Budget	Bokslut fg år
Intäkter	49,5	50	-0,5	57,3	208,5	193	202,5	219,6
Kostnader	494,7	504,4	9,7	453,9	-2 013,4	-1 998,4	-2 007,4	-1 897,9
Kommunbidrag	451,2	451,2	0	426,5	1 804,9	1 805,4	1 804,9	1 722,5
Resultat	6	-3,2	9,2	29,9	0	0	0	44,2

3.2.2 Utfall till och med perioden

Socialnämnd Nordost har till och med mars ett ekonomiskt överskott på +9,2 miljoner kronor (mnkr) jämfört med budget.

Periodiseringar

Nämndens överskott beror delvis på avdelningen Integrerad digitaliserings överskott på +3,3 mnkr som antingen kommer användas under året eller fördelas till berörda nämnder genom minskad fakturering (övriga socialnämnder, Funktionsstödsnämnden och Äldre vård och omsorgsnämnden).

Nämndens överskott beror även på avdelningen Stadsområde välfärd och fritids överskott på +7,9 mnkr som främst beror på erhållna medel för lovverksamhet som ännu inte utförts samt föreningsbidrag som ännu ej betalats ut. Exkluderat dessa avdelningars resultat har nämnden ett svagt underskott på -2 mnkr.

Köpt vård och boende

Nämnden har ett underskott på -6,5 mnkr jämfört med budget gällande kostnader för köpt vård och boende. Nämndens underskott förklaras nästan helt av avdelningen Vuxna och försörjningsstöds underskott för köpt vård och boende på cirka -6,4 mnkr.

Personalomsättning

Nämnden har en fortsatt hög personalomsättning även om den förbättrats jämfört med 2023. Nämnden har även vakanta tjänster utifrån pågående rekryteringar som inte är färdiga, exempelvis socialsekreterare som ska arbeta med skyddat boende för barn och unga. Det leder till ett överskott på personalkostnader om +7 mnkr,

där merparten av överskottet för nämnden ligger inom avdelningarna Myndighet Barn och unga samt Stadsområde välfärd och fritid. För att kompensera för vakanta tjänster har nämnden kostnader för inhyrd personal på -1,6 mnkr under perioden.

Ekonomiskt bistånd/Försörjningsstöd

Nämnden har varje år sedan 2015 haft färre antal hushåll som får ekonomiskt bistånd vilket återkommande inneburit lägre kostnader än budgeterat. I slutet på 2023 vände denna trend och antal hushåll som får ekonomiskt bistånd stiger nu till följd av stigande arbetslöshet och lågkonjunktur. Utifrån en lägre budgetering än 2023 innebär det ett underskott för nämnden på -4 mnkr till och med mars månad.

3.2.3 Prognos

Nämnden redovisar i mars en nollprognos för helåret vilket innebär budget i balans.

Prognostiserade underskott

Nämnden har två avdelningar som redovisar minusprognos i mars vilket de även gjorde i februari. Utifrån det har de avdelningarna tagit fram åtgärdsplaner med en fördjupad nulägesanalys samt förslag på åtgärder för att minska de prognostiserade underskotten.

Familjehemsvård, interna boenden samt placering prognos på - 20 mnkr beror på höga köpt vård-kostnader för placerade barn, ofta med komplexa behov där behovet av omsorg är stort. Avdelningen är ny från och med 2024 och det finns risk att fördelningen av budget från övriga barn och unga avdelningar är för låg och kan behöva justeras under året. Avdelningen kommer verkställa de förslag på åtgärder som lyftes i sin åtgärdsplan med fokus på att sänka sina kostnader för köpt vård.

Vuxna och försörjningsstöds prognos på -24,5 mnkr beror primärt på ökade kostnader inom köpt vård och boende. Kostnadsökningarna gäller både vård för missbrukare (LVM) och unga (LVU). Avdelningen ser även en ökning av boendekostnaderna, framför allt kostnader för korttidsboende. Avdelningen kommer verkställa de förslag på åtgärder som rör köpt vård och boende från sin åtgärdsplan.

Prognostiserade överskott

Nämndens nollprognos innebär att övriga avdelningars prognostiserade överskott används för att täcka upp de negativa prognoserna som ovanstående avdelningar lagt.

Avdelning Stadsområde välfärd och fritid prognostiserar +6 mnkr och Familjemottagning och resurser barn och vuxna prognostiserar + 5 mnkr medan Myndighet barn och unga prognostiserar +8,5 mnkr. Merparten av samtliga prognoser förklaras av att avdelningarna har lägre personalkostnader än budgeterat bland annat på grund av nya vakanta tjänster som rekryteras senare under året.

Förvaltningsövergripande redovisar ett prognostiserat överskott på +24 mnkr. Överskottet består av vakanta tjänster, minskade IT-kostnader samt förvaltningens reserv.

3.2.4 Uppföljning av kommuncentrala poster som hanteras genom beslut av andra nämnder

Kommuncentral post (Belopp i mnkr)	Utfall perioden	Prognos helår	Budgeterat belopp helår
Nya beslut om gemensamma avrop			
Socialnämnd Sydväst - Förstärka helg- och lovaktiviteter under 2024			6,0
Socialnämnd Hisingen - Förstärka helg- och lovaktiviteter under 2024			4,0
Socialnämnd Nordost - Förstärka helg- och lovaktiviteter under 2024			5,0
Socialnämnd Sydväst - Fritidsbanker			4,2

Kommunfullmäktige beslutade den 21 mars 2024 om kompletterande budget. I beslutet avsätts totalt 15 mnkr för socialnämnderna att gemensamt avropa för förstärkta helg- och lovaktiviteter under 2024. Fördelning av de +15 mnkr mellan socialnämnderna framgår av tabellen ovan. Socialnämnd Nordost föreslås fördela hela sitt avrop (+5 mnkr) till avdelning Stadsområde välfärd och fritid. Socialnämnd Nordost ska i samband med beslutet också godkänna övriga nämnders avrop från ovanstående medel vilket innebär +6 mnkr till socialnämnd Sydväst och +4 mnkr till socialnämnd Hisingen.

I budget 2024 beslutade kommunfullmäktige att avsätta +5 mnkr kommuncentralt för fritidsbanker. Dessa medel kan avropas av socialnämnderna tillsammans med Idrotts- och föreningsnämnden. Socialnämnd Sydväst avropar i överenskommelse med övriga nämnder +4,2 mnkr för driften av den nystartade fritidsbanken på Frölunda torg.

3.2.5 Kommunbidrag och budgetjusteringar

Budget 2023 / Tilläggsbudget	Beslutsdatum	Belopp (tkr)	Förvaltningens förslag till fördelning
Budget 2024	KF 2023-11-09	1 805 440	Beslutat i budgethandling
Boutredningsenheten	KS 2024-03-20	-590	Vuxen och försörjningsstöd

Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige beslutade den 20 mars respektive den 21 mars 2024 om tilläggsbudget. Den direkta påverkan på nämndens kommunbidrag utgörs denna gång enbart av en teknisk justering avseende Boutredningsenheten som drivs av socialnämnd Centrum. I stället för löpande fakturering mellan förvaltningarna överförs nu kommunbidrag för 2024 och framöver. Tidigare års kostnader har belastat avdelning Vuxen och försörjningsstöd och därmed görs nu motsvarande budgetjustering i avdelningens budgetram på - 590 tusen kronor (tkr).

3.3 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

3.3.1 Ej verkställda SoL/LSS-beslut

	SoL 2024-03-31	LSS 2024-03-31
Antal beslut som inte verkställts inom tre månader från beslutsdag	5	
Antal beslut där verkställigheten avbrutits och inte återupptagits inom tre månader från avbrottet		

Förvaltningen har totalt fem ej verkställda beslut att rapportera för perioden. Besluten rör familjehem, kontaktfamilj och annat bistånd.

Orsakerna till att besluten inte kunnat verkställas är framför allt att lämplig uppdragstagare saknas eller att individen inte medverkat till verkställighet, men i något fall också en otydlighet eller brist i den egna organisationen.

3.3.2 Anmälningar enligt Lex Sarah

	Kvartal 1 2024
Antal anmälningar enligt Lex Sarah	1

Den upprättade Lex Sarah-anmälan under kvartal 1 handlar om brister i handläggning och dokumentation när det gäller inkomna fysiska handlingar till ett av förvaltningens socialkontor.

Utifrån inträffad händelse har förvaltningen vidtagit åtgärder i form av utbildning inom offentlighet och sekretess samt dokumentation med förvaltningens jurister, information på avdelningsgemensamt personalmöte, utbildning i sekretess inom socialtjänsten, samt avvikelser och lex Sarah.

4 Styrinformation till nämnden

4.1 Ekonomisk uppföljning per avdelning

Uppföljning enligt organisationsstrukturen

Avdelningar	Avvikelse utfall- budget perioden	Prognos	Budgetram
<i>Myndighet barn och unga</i>	5 104	8 500	272 900
<i>Vuxna och försörjningsstöd</i>	-8 853	-24 500	713 710
<i>Familjemottagning och resurser barn och vuxna</i>	909	5 000	119 400
<i>Familjehem, interna boende och placering barn och unga</i>	-4 082	-20 000	286 100
<i>Stadsområde, välfärd och fritid</i>	7 985	6 000	126 000
<i>Förvaltningsövergripande och stödfunktioner</i>	4 844	25 000	286 740
Stadsområde Nordost	5 907	0	1 804 850
<i>Integrerad digitalisering</i>	3 354	0	0
Socialnämnden Nordost	9 261	0	1 804 850

Myndighet barn och unga

Avdelningen Barn och Unga visar ett överskott på +5,1 mnkr till och med mars. Avdelningen har lägre personalkostnader än budgeterat på cirka +2,2 mnkr, där 1,7 mnkr av överskottet förklaras av ökad budget för handläggare inom skyddat boende där man ännu inte tillsatt tjänster och resterande del beror på vakanta tjänster inom ordinarie personal.

Kostnaderna för köpt vård har ett överskott på +2,6 mnkr per mars. Det förklaras av att vård dygnet minskar inom HVB och SiS-placeringar. Avdelningen har dock fortsatt många komplexa placeringar med hög dygnskostnad. Under mars har avdelningen haft inne tre socionomkonsulter, ett behov som bedöms vara lika stort fram till och med sommaren.

Avdelningen lämnar en positiv prognos på +8,5 mnkr. +4 mnkr av prognosen förklaras av att rekryteringen av handläggare inom skyddat boende tidigast är på plats andra halvåret. Kostnaderna för köpt vård beräknas bli cirka +4,9 mnkr lägre än budgeterat då avdelningen per mars sett en trend med minskande vård dygn. Det finns dock fortsatt osäkerhet kring hur lagstiftningen kring skyddat boende kommer påverka kostnadsutvecklingen.

Vuxna och försörjningsstöd

Avdelningen Vuxna och försörjningsstöd visar ett underskott om -8,8 mnkr per mars månad. Ökade kostnader inom utbetalt försörjningsstöd samt ökade kostnader inom boendesidan är en förklaring till underskottet. Antal hushåll med försörjningsstöd har ökat med +61 hushåll och antal aktuella ärenden i mars har ökat med +18 ärenden jämfört med föregående månad.

Det utbetalda försörjningsstödet minskar med cirka -3,6 mnkr jämfört med budget. På grund av att avdelningen avsatt en del av budgeten för köpta insatser för vuxna, så är budgeten för försörjningsstödet för helåret lägre 2024 än 2023. Inom vuxen finns just nu ett underskott om cirka -6,5 mnkr för köpta insatser jämfört med budget. Avdelningen ser en ökning av både boendedygn samt vård dygn jämfört med samma period 2023.

Avdelningen lämnar en prognos om -25 mnkr. Prognosen beror främst på ökade kostnader inom vuxen där avdelningen ser en tydlig ökning av antal dygn inom både socialt boende samt köpta vård dygn. I budget för 2024 har avdelningen valt att öka upp budget inom köpta insatser för vuxna och balansera detta mot en lägre budget inom försörjningsstöd. Detta leder till att underskottet just nu ligger inom försörjningsstödet på grund av minskad budget jämfört med 2023. Den större delen av faktiska kostnadsökningen för perioden återfinns däremot inom vuxenheterna. Inom försörjningsstödet har man en prognostiserad ökning av nettokostnaden på +3,2 procent för helåret. Utifrån att normen räknats upp med +8,7 procent blir varje enskilt ärende dyrare.

Familjemottagning och resurser barn och vuxna

Avdelningen har per mars ett överskott på +900 tkr. Överskottet förklaras främst av lägre personalkostnader än budgeterat, som beror på vakanta tjänster, deltidsfrånvaro, samt ordinarie tjänster som till viss del finansierats med projektmedel.

Avdelningen lämnar en plusprognos på +5 mnkr. Cirka +3 mnkr är utifrån besked om statliga medel från Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFOF). Övriga cirka +2 mnkr är utifrån lägre personalkostnader än budgeterat.

Familjehem, interna boende och placering barn och unga

Avdelningen har per mars ett underskott på -4,1 mnkr. Underskottet beror främst på dyra HVB-placeringar. Placeringsenheterna har flertalet komplexa placeringar med höga dygnskostnader som fortsätter från föregående år.

Avseende budgeten för familjehem så har avdelningen ett överskott på cirka +5 mnkr, på grund av lägre kostnader än budgeterat både för konsulentstödda familjehem samt för de interna familjehemmen.

Avdelningen lämnar en negativ prognos på -20 mnkr. Avdelningen ser att den köpta vården hos placeringsenheterna fortsatt väntas vara högre än budget under året. Avdelningen har fortsatt ärenden av komplex grad där behov av omsorg är stort, vilket medför höga dygnskostnader. Placeringsenheternas sammantagna prognos ligger på -19 mnkr.

Familjehemsenheterna räknar med att ligga lägre än budget för den köpta vården samt för de interna familjehemmen, därmed lämnar familjehemsenheterna en prognos på +2,3 mnkr.

Stadsområde välfärd och fritid

Avdelningen Stadsområde välfärd och fritid har ett överskott på cirka +7,9 mnkr. Överskottet beror främst på erhållna medel för lovverksamhet samt föreningsbidrag som ännu ej betalats ut. Det finns även ett överskott inom folkhälsoverksamheten på grund av att man ännu ej genomfört någon av de insatser som planerats för året, samt vakanta tjänster inom mötesplatserna som ej ännu bemannats upp.

Den positiva prognosen inom avdelningen Stadsområde välfärd och fritid på +6

mnkr beror främst på att rekryteringarna inom förebyggande och främjande (Fältare) och Mötesplatser Nord inte kommer att få full kostnadseffekt 2024.

Förvaltningsövergripande och stödfunktioner

Stöd och förvaltningsövergripande verksamheter redovisar ett överskott på cirka +4,8 mnkr. Samtliga avdelningar inom stöd påvisar ett överskott. Överskotten beror bland annat på vakanta tjänster, överskott inom budget för IT-kostnader samt att förvaltningens buffert ännu ej nyttjats.

Stöd och förvaltningsövergripande verksamheter lämnar tillsammans en positiv prognos om +25 mnkr. Prognosen grundar sig dels på grund av överskott av vakanta tjänster, minskade IT-kostnader, samt att förvaltningens reserv ej beräknas att användas under året.

Tjänsteförvaltning integrerad digitalisering

Avdelningen Tjänsteförvaltning integrerad digitalisering redovisar ett positivt resultat på +3,3 mnkr. Det beror på att det fortfarande finns vakanta projektledartjänster, detta gör att flera av utvecklingsprojekten ännu ej startat. Det finns även ett överskott inom IT-budgeten där man avsatt en buffert om 1,5 mnkr där avdelningen ännu inte har fått några kostnader. Utifrån osäkerheter kring finansiering av det så kallade Go-DigIT teamet, som tidigare fått finansiering via omställningsfonden så lämnar avdelningen en nollprognos på helåret per mars månad.

4.2 Uppföljning av uppdrag från kommunfullmäktige

I nedanstående avsnitt redovisas dels uppdrag som nämnden tagit emot efter det att nämnden beslutade om sin verksamhetsplan och dels de uppdrag som förvaltningen bedömer som avslutade.

4.2.1 Nya uppdrag från kommunfullmäktige

Nya uppdrag	Sammant råde	Kommentar
Socialnämnden Centrum, Socialnämnden Hisingen, Socialnämnden Nordost och Socialnämnden Sydväst får i uppdrag att införa rutinen att stipendier och fondmedel inte reducerar rätten till ekonomiskt bistånd	KF 2024-03-21 §109	Uppdraget är mottaget och ansvarsfördelat. En första rapportering sker i delårsrapport augusti.

4.2.2 Uppföljning av uppdrag som anses avslutade

Centrala uppdrag	Status	Kommentar
Socialnämnderna får i uppdrag att se till att tillfälliga statliga krisstöd riktade till individer inte ska anses som inkomst vid bedömning av ekonomiskt bistånd.	✓ Avslutad	Det finns en struktur och en rutin på plats för att omhänderta uppdraget. Förvaltningen föreslår därför att uppdraget avslutas.

Ej verkställda beslut IFO kvartal 1 2024

Nämnd: Socialförvaltningen Nordkost

[illegible]

Lex Sarah

Rapporterande förvaltning:

På denna blankett fyller ni i varje händelse som rapporterats vidare till IVO, var god och fyll i;

- **IVO:s diarienummer**
- **Vilken verksamhet;** exempelvis Äldreomsorg, IFO, dagverksamhet
- **Egen/annan;** exempelvis kommunal eller privat utförare
- **Typ av händelse,** exempelvis om en vårdtagare/ klient blivit slagen av annan person
- **Vidtagna åtgärder för att skydda den enskilde;** beskriv kortfattat vad som gjorts
- **Vidtagna åtgärder för att händelsen inte ska upprepas;** beskriv kortfattat vad som vidtagits

Händelse 1

IVO:s diarienummer	Verksamhet	Egen/Annan
3.1.2-06198/2024	Försörjningsstöd Mottag	Egen

Typ av händelse

Handlingar som sannolikt inkommit med posten eller lämnats in i receptionen av olika klienter har lagts in i en "samlingsakt" i en handläggares skåp. Ansökningar och handlingar har inte bedömts, inte tillförts de enskildas olika akter, det saknas bedömning att inleda utredning med mera. Brister i handläggning och dokumentation.

Vidtagna åtgärder för att skydda den enskilde

Genomgång av alla handlingar i "samlingsakten". Handlingar har fördelats till andra handläggare för utredning och åtgärd.

Vidtagna åtgärder för att händelsen inte ska upprepas

Utbildning offentlighet och sekretess samt dokumentation med förvaltningens jurister. Avdelningsgemensamt personalmöte, utbildning i sekretess inom socialtjänsten, samt avvikelser och lex Sarah.
Löpande på APT hur handlingar ska hanteras och förvaras.
Information om hantering av handlingar vid genomgångar av t ex ärenden med arbetsledare.

Händelse 2

IVO:s diarienummer	Verksamhet	Egen/Annan

Typ av händelse

Vidtagna åtgärder för att skydda den enskilde

Vidtagna åtgärder för att händelsen inte ska upprepas

Händelse 3

IVO:s diarienummer	Verksamhet	Egen/Annan

Typ av händelse

Vidtagna åtgärder för att skydda den enskilde

Vidtagna åtgärder för att händelsen inte ska upprepas

Händelse 4

IVO:s diarienummer	Verksamhet	Egen/Annan

Typ av händelse

Vidtagna åtgärder för att skydda den enskilde

--

Vidtagna åtgärder för att händelsen inte ska upprepas
--

--